

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XOboE/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 4303898051
Dátum vydania rozhodnutia: 06.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4303898051.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnému U. M., bytom Z. - G., X.. XX, o vymozenie 468,70 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11Er/165/2003, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoE/15/2014-111 z 31. januára 2014, takto

rozhodol:

- I. Konanie o odvolaní oprávnenej z a s t a v u j e .
- II. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- III. Dovolanie oprávnenej o d m i e t a .
- IV. Povinný m á voči oprávnenej n á r o k na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) uznesením č. k. 11Er/165/2003-59 z 23. apríla 2013 zamietol návrh oprávnenej na zmenu súdneho exekútora, vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekúciu zastavil a uložil oprávnenej povinnosť nahradit' súdному exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi trovy exekúcie v sume 237,40 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Vychádzal zo zistenia, že exekučným titulom je notárska zápisnica spísaná dňa 4. februára 2003 v Bratislave notárom JUDr. Ľubomírom Vlhom. V predmetnej notárskej zápisnici povinný, zastúpený na základe substitučného splnomocnenia uvedeného v zmluve o úvere č. 4090942 zo dňa 30. októbra 2002 Mgr. Martinom Paičekom (ako substitučným zástupcom advokáta Mgr. Tomáša Kušníra zastupujúceho spoločnosť PDSS, s.r.o), uznal záväzky vyplývajúce z uvedenej úverovej zmluvy a vyjadril súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa názoru súdu je takéto splnomocnenie na účely uznania dlhu v rozpore s ustanovením § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Poukázal na to, že splnomocnenie pre PDSS, s.r.o., ktorej zástupcom je Mgr. Kušník, bolo

súčasťou predtlača formulárovej zmluvy o úvere, z čoho je zrejmé, že Mgr. Kušník ešte pred uzavretím predmetnej zmluvy musel konať s oprávnenou, čo vyvoláva pochybnosť o tom, či záujmy Mgr. Kušníra nie sú v rozpore so záujmami povinného, ktorého by mal zastupovať pri spísaní notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa názoru súdu existuje medzi oprávnenou a menovaným advokátom vzťah ekonomického charakteru, ktorý by mohol spôsobovať jeho jednostranne smerovaný záujem, ktorý v konečnom dôsledku smeruje proti jeho vlastnému mandantovi (splnomocniteľovi). Zdôraznil, že Mgr. Kušník vystupuje opakovane ako splnomocnenec spoločností, ktorých predmetom podnikania je poskytovanie úverov. Právne úkony urobené zástupcom v rozpore s ustanovením § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe zistenia, že dohoda o plnomocenstve uzavretá medzi povinným a spoločnosťou PDSS, s.r.o. v predmetnej zmluve o úvere je absolútne neplatná, dospel súd prvej inštancie k záveru, že oprávnenou predložená notárska zápisnica nepredstavuje spôsobilý exekučný titul pre vedenie exekúcie, pretože nespĺňa znaky materiálnej a formálnej vykonateľnosti. Vzhľadom na výroky o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení nebolo možné vyhovieť ani návrhu oprávnenej na zmenu súdneho exekútora, ktorý návrh preto súd prvej inštancie zamietol.

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 25CoE/15/2014-111 z 31. januára 2014 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie potvrdil v časti, v ktorej súd prvej inštancie vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekúciu zastavil a zamietol návrh na zmenu súdneho exekútora. Ďalším výrokom odvolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že splnomocnenie, ktoré povinný udelil pri podpise zmluvy o úvere uzavretej s oprávnenou spoločnosťou PDSS s.r.o. a ktoré v mene tejto spoločnosti prijal advokát Mgr. Tomáš Kušník, konajúci za oprávnenú, je neplatné pre rozpor s ustanovením § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že dohoda o plnomocenstve, uzatvorená medzi povinným a spoločnosťou PDSS s.r.o. v predmetnej zmluve o úvere je absolútne neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), predmetná notárska zápisnica nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na podklade ktorého by sa oprávnená mohla domáhať vymoženía plnenia v rámci exekúcie. Odvolací súd zároveň zdôraznil, že exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania zákonnosť exekučného titulu, pričom tak môže urobiť nielen na návrh účastníka konania, ale aj bez návrhu

3. Návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, odvolací súd zamietol ako nedôvodný.

4. Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre - vo výroku zamietajúcom návrh na prerušenie konania - podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP), napadnuté rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že: 1. súdy oboch inštancií rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ OSP), 2. súdy opätovne konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ OSP), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. oprávnenej sa odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP) tým, že súdy nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 4. konanie súdov je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a 5. napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie

špecifikovala v podanom dovolaní.

6. Zo spisu vyplýva, že dovolanie oprávnenej bolo podané 17. apríla 2014 a odvolanie 22. apríla 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

7. S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej.

9. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti (ktoréhokoľvek) súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnená svoje odvolanie podala ešte 22. apríla 2014 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo, Najvyšší súd Slovenskej republiky svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávnenej skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejednanie podaného odvolania oprávnenej a zároveň neexistuje zákonný dôvod na postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

11. Uvedený záver vyplýva zo znenia prevej vety § 201 OSP, v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle § 9 ods. 1 OSP zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 OSP). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov (§ 10 ods. 1 OSP), zatiaľ čo Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 OSP).

12. V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 je teda Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 OSP).

13. Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho a takéto rozhodnutie nie je možné napadnúť odvolaním (§ 201 OSP a contrario). Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (§ 161 ods. 2 CSP).

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (ďalej aj „dovolací súd“), ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, následne skúmal, či je dôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP.

15. V zmysle návrhu oprávnenej mal dovolací súd predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na rozhodnutie prejudiciálne otázky nasledovného znenia:

„1./ Je možné za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, a na tomto základe zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúcej z tejto zmluvy?

2./ Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni reálnej vymožitelnosti existujúcej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?“

16. Svoj návrh na prerušenie dovolacieho konania oprávnená odôvodnila tým, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť, posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únieového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

17. Obligatórne prerušenie konania na účely podania prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie upravuje aj Civilný sporový poriadok, a to v ustanovení § 162 ods. 1 písm. c/, podľa ktorého súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Podľa § 438 ods. 1 CSP je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní.

18. K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť uznesenia z 22. augusta 2013, sp. zn. 4Cdo/24/2013, z 21. augusta 2013, sp. zn. 5ECdo/40/2013, z 26. júla 2013, sp. zn. 2ECdo/63/2013, z 9. júla 2013, sp. zn. 4Cdo/326/2012 a z 3. júla 2013, sp. zn. 3Cdo/34/2013, na ktoré dovolací súd v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcie, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c/ CSP, má

podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

19. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

20. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania oprávnenej posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď oprávnená toto dovolanie podala. S prihliadnutím na dátum podania dovolania (17. apríla 2014) dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania oprávnenej neaplikoval ustanovenia novely Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015, konkrétne ustanovenie § 237 ods. 2 OSP, podľa ktorého dovolanie podľa § 237 ods. 1 OSP nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku. Dovolací súd napriek absencii prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, v zmysle ktorého by právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti predmetnej novely, mali ostať zachované, považoval tento svoj postup za súladný s ochranou legitímnych očakávaní dovolateľky (ako súčasť práva na spravodlivý proces), že spôsob prejednávania jej dovolania sa bude riadiť právnou úpravou platnou v čase začatia dovolacieho konania.

21. V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Oboer/216/2014, 1Oboer/235/2014, 1Oboer/253/2014, 1Oboer/287/2014 a 1Oboer/297/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (§ 452 ods. 1 CSP).

22. Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. a/, d/, e/, f/ OSP) a nevyšli najavo ani iné vady konania uvedené v § 237 OSP, pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol dovolanie oprávnenej ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

23. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Povinnému ako úspešnému účastníkovi dovolacieho konania vznikol voči oprávnenej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania povinného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.